

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างกฎกระทรวง เรื่อง การตรวจสุขภาพของแรงงานนอกระบบ
พ.ศ. ....

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กรมควบคุมโรคได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวง เรื่อง การตรวจสุขภาพของแรงงานนอกระบบ พ.ศ. .... จากผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๑.๒ กรมควบคุมโรคได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมควบคุมโรค (<http://laws2.ddc.moph.go.th/index.php>) และผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (<https://law.go.th>)

ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

๒.๑ กรมควบคุมโรคได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หน่วยบริการอาชีวเวชกรรมและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ สถานประกอบการ ลูกจ้าง และแรงงานนอกระบบ จำนวน ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี

๒.๒ กรมควบคุมโรคจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมควบคุมโรค (<http://laws2.ddc.moph.go.th/index.php>) และผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (<https://law.go.th>) ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

๓. พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นทุกพื้นที่ ผ่านการจัดประชุม ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมควบคุมโรค และระบบกลางทางกฎหมาย

๔. ความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง

๔.๑ ความเห็นจากการรับฟังความคิดเห็นในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น

รวมจำนวนทั้งหมด ๑๒๘ คน		
กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	หน่วยงาน	จำนวนคน
เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ/หน่วยบริการ	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	๓
	สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย	๓
	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	๑

	สมาคมโรงพยาบาลเอกชน/ผู้แทนสถานพยาบาลเอกชน	๒
	สมาคมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน (ส.อ.ป.)	๑
	สถาบันส่งเสริมความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมการทำงาน (องค์การมหาชน)	๒
	แพทยสภา	๑
	สภาการพยาบาล	๒
	สภาเทคนิคการแพทย์	๑
	สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๔
	กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	๑
	สถาบันอาชีวเวชศาสตร์และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม	๒
	โรงพยาบาลบางกรวย จ.นนทบุรี	๑
	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จ.นนทบุรี	๑
	โรงพยาบาลปทุมธานี	๑
	โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)	๑
	โรงพยาบาลชลประทาน จ.นนทบุรี	๑
	รวม	๒๘
กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	หน่วยงาน	จำนวนคน
แรงงานนอกระบบ	ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ กทม.	๑๕
	สหภาพแรงงานไทยการ์เมนต์ประเทศไทย	๒
	สมาคมเครือข่ายแรงงานนอกระบบ	๑๕
	รวม	๓๒
กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	หน่วยงาน	จำนวนคน
หน่วยงานของรัฐ	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๒
	สำนักงานประกันสังคม	๑
	สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	๑
	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑
	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๒
	หน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค	๖๑
	รวม	๖๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
สาธารณสุขจึงออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ไม่มีผู้ใดให้ความเห็น

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มีความเห็นดังนี้

- ๑) ระยะเวลา ๓๖๐ วัน อาจเป็นระยะเวลาที่นานเกินไป เสนอให้ลดเหลือ ๙๐ วัน
- ๒) เสนอให้ใช้ถ้อยคำที่ชัดเจนว่าหมายความรวมถึงแรงงานนอกระบบด้วย

ข้อ ๒ เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพของแรงงานนอกระบบ ให้แรงงานนอกระบบมีสิทธิได้รับการตรวจสุขภาพ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) การตรวจสุขภาพแรกเข้าทำงานภายในสามสิบวัน (Pre-placement examination) และตรวจสุขภาพเป็นระยะ (Periodic examination)

(๒) การตรวจสุขภาพก่อนกลับเข้าทำงาน (Return to work examination) หลังจากเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การเจ็บป่วยหรือประสบอันตรายมีความรุนแรงมากขึ้นเป็นอันตรายต่อตัวเองหรือบุคคลอื่นหากกลับเข้าทำงาน

(๓) การตรวจสุขภาพกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยไว้จะก่อหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของแรงงานนอกระบบ

ให้กรมควบคุมโรคจัดทำและเผยแพร่คู่มือหรือแนวทางในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แก่หน่วยบริการอาชีวเวชกรรม

มีความเห็นดังนี้

- ๑) ควรระบุให้ชัดเจนทั้งผู้ที่ได้รับสิทธิและหน่วยบริการที่รับตรวจ
- ๒) ผู้ใดจะเป็นคนตีความให้กับแรงงานนอกระบบ ซึ่งอาจจะประสบโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ต้องมีการกำหนดเกณฑ์ โดยการออกเป็นเอกสาร เช่น วินมอไซค์รับจ้าง คนขายหมูปิ้ง
- ๓) ข้อ ๒ (๑) เสนอให้ตัดออก โดยไม่ต้องระบุภายใน ๓๐ วัน เพราะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติว่าต้องไปภายในเวลาหรือไม่ หรือหากเกินกำหนดจะเป็นอย่างไร

๔) ข้อ ๒ (๑) การตรวจสุขภาพเป็นระยะ ควรระบุอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และข้อ ๒ (๒) คำว่า “เป็นอันตรายต่อตัวเองหรือบุคคลอื่น” มีความหมายว่าอย่างไร และข้อ ๒ (๓) คำว่า “ก่อหรืออาจก่อ” ควรตัดคำว่า “อาจก่อ” เพราะสื่อถึงอันตรายอยู่แล้ว

๕) กรณีหน่วยงานตามมาตรา ๓ วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ ควรมีการทำคู่มือ/คำแนะนำ

๖) แรงงานนอกระบบหมายถึงกลุ่มไหน เพราะในร่างมีคำว่า “แรกเข้าทำงาน” “ก่อนกลับเข้าทำงาน” ซึ่งมีนัยว่ามีนายจ้างจ้างงานแล้ว

๗) ข้อ ๒ (๑) ตรวจสุขภาพเป็นระยะ ไม่มีความชัดเจน ควรระบุให้ชัดเจน และความเห็นตามข้อ ๒ (๒) อ้างอิงจากใคร หากพิจารณาจากกฎหมายอื่นในเรื่องการทำงานปัจจัยเสี่ยงจะขอความเห็นจากแพทย์เจ้าของคนไข้ รวมถึงระยะเวลาที่วันก่อนเข้ากลับทำงาน เชื่อมโยง กฎหมายอาชีวอนามัย

๘) ข้อ ๒ วรรคสอง ไม่มีนิยาม “หน่วยบริการอาชีวเวชกรรม” ควรเขียนแค่ “หน่วยบริการ” เท่านั้น และต้องบังคับหน่วยบริการด้วยว่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ไม่ใช่กำหนดเพียงคู่มือ/แนวทาง

ข้อ ๓ เมื่อหน่วยบริการได้ตรวจสอบสุขภาพแรงงานนอกระบบตามข้อ ๓ แล้ว ให้แจ้งผลการตรวจสุขภาพแก่แรงงานนอกระบบทราบโดยวิธีการหนึ่งวิธีการใด ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งโดยตรงต่อแรงงานนอกระบบ

(๒) แจ้งเป็นหนังสือ

(๓) แจ้งผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(๔) วิธีการอื่นใดที่อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศกำหนดเพิ่มเติม
มีความเห็นดังนี้

ในข้อ ๓ (๑) การแจ้งโดยตรงหมายถึงแจ้งในลักษณะใด

ประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

มีความเห็นดังนี้

๑) การรับงานมาทำที่บ้านในกรณีได้รับตะกั่วปริมาณมาก หากไปที่โรงพยาบาล ผู้ที่จะคัดกรองว่าต้องส่งต่อไปที่ใด หากส่งไปเพียง OPD จะเกิดปัญหาหรือไม่ ทั้งที่ควรตรวจกับหน่วยบริการโดยตรง ทั้งนี้ ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องต้องทราบเรื่องดังกล่าว

๒) มาตรา ๓ วรรคสอง ในพระราชบัญญัติไม่ได้กล่าวถึงหมวด ๔ ในเรื่องมาตรฐาน การตีความว่าต้องมีมาตรฐานนั้นอาจเกินขอบเขตของกฎหมาย และในส่วนของค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสุขภาพแรงงานนอกระบบอยู่ในความรับผิดชอบกับหน่วยงานใดและได้หาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างสำนักงานประกันสังคม และ สปสช. หรือไม่ รวมถึงกรณีที่สิทธิแรงงานนอกระบบไปตรวจที่หน่วยบริการแล้ว แต่หากยังไม่มี ความชัดเจนเรื่องงบประมาณว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบ อาจทำให้หน่วยบริการอาจไม่มาขึ้นทะเบียน จึงควรจัดระบบการจัดการให้เรียบร้อยก่อน

๓) ควรมีการขึ้นทะเบียนแรงงานนอกระบบ เพื่อรับประโยชน์ตามกฎหมายฉบับนี้ และเพื่อการใช้สิทธิตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน นอกเหนือไปจากหน่วยบริการที่ได้รับขึ้นทะเบียน

๔) เรื่องค่าใช้จ่าย รวมถึงคนไข้ ADMIT หรือ OPD ควรมีความชัดเจนและตกลงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เรียบร้อย

๕) โรคจากที่อับอากาศ อาจจะต้องแยกให้ชัดเจนและมีความเฉพาะเจาะจง ต้องทำความเข้าใจว่าโรคทั้งสองประเภทนั้นมีข้อจำกัดบางอย่าง ไม่ใช่โรคที่พบได้ปัจจุบันทั่วไป เช่น ปวดหลัง ปวดคอ

๖) ค่าใช้จ่ายสำหรับการตรวจสอบสุขภาพน่าจะเป็นความรับผิดชอบของนายจ้างหรือไม่ และรายการตรวจสอบสุขภาพของแรงงานนอกระบบ ในระยะอีกหนึ่งปีที่กฎกระทรวงมีผลบังคับ ต้องมีความชัดเจนว่าคืออะไร เพื่อหน่วยงานรัฐที่อาจต้องจ่ายค่าใช้จ่ายตรวจสอบสุขภาพจะได้สามารถตั้งค่าของงบประมาณได้

๔.๒ ความเห็นจากการรับฟังความคิดเห็นโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมควบคุมโรค (<http://laws2.ddc.moph.go.th/index.php>) และผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (<https://law.go.th>) ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

ช่องทาง	จำนวน
ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรมควบคุมโรค	๒๖
ระบบกลางทางกฎหมาย	๖
รวม	๓๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

มีความเห็นดังนี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่ออกความเห็น/ ไม่แน่ใจ
๓๐	-	๒

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มีความเห็นดังนี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่ออกความเห็น/ ไม่แน่ใจ
๒๘	-	๔

๑) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้มีส่วนได้เสีย เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามประกาศฯ ฉบับนี้

๒) ควรแก้ไขจาก ๓๖๐ วันเป็น ๑๘๐ วัน

ข้อ ๒ เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพของแรงงานนอกระบบ ให้แรงงานนอกระบบมีสิทธิได้รับการตรวจสอบสุขภาพ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) การตรวจสอบสุขภาพแรกเข้าทำงานภายในสามสิบวัน (Pre-placement examination) และตรวจสอบสุขภาพเป็นระยะ (Periodic examination)

(๒) การตรวจสอบสุขภาพก่อนกลับเข้าทำงาน (Return to work examination) หลังจากเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การเจ็บป่วยหรือประสบอันตรายมีความรุนแรงมากขึ้นเป็นอันตรายต่อตัวเองหรือบุคคลอื่นหากกลับเข้าทำงาน

(๓) การตรวจสอบสุขภาพกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยไว้จะก่อหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของแรงงานนอกระบบ

ให้กรมควบคุมโรคจัดทำและเผยแพร่คู่มือหรือแนวทางในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แก่หน่วยบริการอาชีวเวชกรรม

มีความเห็นดังนี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่ออกความเห็น/ ไม่แน่ใจ
๒๙	๑	๒

๑) หน่วยบริการอาชีพเวชกรรมคือหน่วยงานใด และรายละเอียดการตรวจเป็นอย่างไร

๒) ในข้อ (๑) ควรปรับถ้อยคำจาก “การตรวจสุขภาพแรกเข้าทำงานภายในสามสัปดาห์” เป็น “การตรวจสุขภาพแรกเข้าทำงานโดยไม่กำหนดจำนวนวัน”

๓) ควรเพิ่มการตรวจสุขภาพความพร้อมของร่างกายและจิตใจ (Fitness for work Examination) เนื่องจากแรงงานนอกระบบมีความเสี่ยงในการทำงานมากกว่าปกติ เช่น ล้างท่อ ลอกท่อ ทำความสะอาด บ่อน้ำบาดาล บ่อบำบัด และมีอัตราการเสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง

๔) ผู้ใดที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้กับแรงงานนอกระบบ

๕) ควรระบุผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้กับแรงงานนอกระบบ

๖) แรงงานนอกระบบมีสิทธิได้รับการตรวจสุขภาพเห็นด้วย แต่ควรกำหนดด้วยว่าค่าใช้จ่ายจากการรับสิทธินี้ใครคือผู้รับผิดชอบ เช่น นายจ้าง หรือเบิกได้ตามสิทธิการรักษาทำการ

ข้อ ๓ เมื่อหน่วยบริการได้ตรวจสุขภาพแรงงานนอกระบบตามข้อ ๓ แล้ว ให้แจ้งผลการตรวจสุขภาพแก่แรงงานนอกระบบทราบโดยวิธีการหนึ่งวิธีการใด ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งโดยตรงต่อแรงงานนอกระบบ

(๒) แจ้งเป็นหนังสือ

(๓) แจ้งผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(๔) วิธีการอื่นใดที่อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศกำหนดเพิ่มเติม

มีความเห็นดังนี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่ออกความเห็น/ ไม่แน่ใจ
๓๑	-	๑

“วิธีการอื่นใดที่อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศกำหนดเพิ่มเติม” เป็นการถ่ายอำนาจในการออกประกาศกระทรวงของรัฐมนตรีให้อธิบดีเป็นผู้ออกประกาศเอง สามารถทำได้หรือไม่ และขัดกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือไม่

เห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวงฉบับนี้หรือไม่

มีความเห็นดังนี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่ออกความเห็น/ ไม่แน่ใจ
๓๑	-	๑

๑) เป็นประโยชน์และเป็นการคุ้มครองทางด้านสุขภาพของแรงงานนอกระบบ

๒) เพื่อให้มีการจัดสวัสดิการของภาครัฐให้กับประชาชนทั่วไป (แรงงานนอกระบบ) และเกิดความเท่าเทียมกันทั้งแรงงานในระบบ และนอกระบบ

๓) ควรระบุผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้กับแรงงานนอกระบบ

๔) เห็นด้วยกับการให้แรงงานนอกระบบมีสิทธิในการตรวจสอบสุขภาพ แต่ควรกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบไว้ด้วย

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค ได้พิจารณาความคิดเห็นและข้อสังเกตข้างต้นแล้ว เห็นว่า โดยส่วนใหญ่ไม่มีผู้ใดมีความเห็นที่ขัดหรือแย้งในหลักการและสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงเรื่อง การตรวจสอบสุขภาพของแรงงานนอกระบบ พ.ศ. .... โดยจะดำเนินการนำความคิดเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้นมาประกอบในการพิจารณาร่างกฎกระทรวงเรื่อง การตรวจสอบสุขภาพของแรงงานนอกระบบ พ.ศ. .... ต่อไป

จัดทำโดย กรมควบคุมโรค

กันยายน ๒๕๖๕